

BRUGBARHED

Øivind Andersen - "I sjælesorg hos Jesus"

JESU SJÆLESORG OVER FOR DISCIPLE, SOM GLÆDER SIG OVER DERES BRUGBARHED FOR HAM [Luk. 10,17-20](#)

»Og de halvfjerds vendte glade tilbage og sagde: Herre! også de onde ånder er os lydige i dit navn!« (v. 17).

Jesus havde udpeget halvfjerds af sine disciple, som han sendte ud, to og to, til byerne i Israel, hvor han siden selv ville komme. De skulle forkynde Guds ord, helbrede syge og fremfor alt gøre det klart for folket, at Guds rige var kommet nær. På den måde skulle de forberede Jesu eget komme. Jesus tillægger deres forkyndelse og virksomhed stor betydning. Det bør vi nutidskristne særlig lægge os på hjerte. For de, som forkynder Guds ord i sandhed, har den samme betydning i dag.

»Den, som hører jer, hører mig, og den, som ringeagter jer, ringeagter mig; men den, som ringeagter mig, ringeagter den, som udsendte mig« (Luk. 10,16).

Ifølge dette Jesu ord er et menneskes forhold til Gud identisk med hans forhold til dem, som forkynder Guds ord. Han kan ikke stå i et forhold til Gud og i et andet forhold til dem, som forkynder hans ord. Ligegyldighed for forkynderne er ligegyldighed for Gud. Ringeagt for forkynderne er ringeagt for Gud - og omvendt.

Sådan ser altså Jesus på det. Og hvem skal vi tro i en sag som denne om ikke ham?

De udsendtes virksomhed ser ud til at være lykkedes langt over forventning. I hvert fald kommer de glade tilbage til Jesus. Denne deres glæde er ganske naturlig. Den er der ikke noget galt i. Jesus bebrejder dem da heller ikke, at de er glade. Vi har i sandhed lov til at glæde os over, at arbejdet i Guds rige lykkes.

Men de halvfjerds kommer i denne forbindelse med en bemærkning, som Jesus ikke godtager:

»Herre! også de onde ånder er os lydige i dit navn.«

I grundteksten er dette »os« stærkt betonet. De glæder sig over, at ånderne er lydige mod dem i Jesu navn. I dette ligger der en stor fare, som Jesus advarer imod. En ting er at glæde sig over Guds rige og dets fremgang. Noget helt andet er at glæde sig over, at det er os, der bliver brugt. Det er farligt for en kristen.

Denne fare havde de halvfjerds ikke syn for. De fleste kristne synes heller ikke at have syn for den i dag. Her kommer da Jesus til os og øver sjælesorg over for os. Inden vi ser nærmere herpå, skal vi standse lidt for, hvad en kristen har at rose sig af, og hvad han ikke må rose sig af.

Han må ikke rose sig af sine oplevelser eller af, at Gud bruger ham. Det advarer Guds ord imod. Det stærkeste udtryk herfor har vi i 2. Kor. 12. Her taler apostelen om sine oplevelser. De var i sandhed store. Han var blevet borttrykket indtil den tredje himmel og havde hørt udsigelige ord, som det ikke var et menneske tilladt at udtale ([2. Kor. 12,2-4](#)).

Han havde i sandhed det, han kunne rose sig af. Men det vil han ikke! Han roser sig derimod af sin magtesløshed. Han roser sig af, at Guds nåde er ham nok. Det er, når han er magtesløs, at han er stærk (2. Kor. 12,10).

Hvad det angår at rose sig af det, man bliver brugt til af Gud, kan vi bedst henvise til [Luk. 17,10](#):

»Når I har gjort alt det, der er befaleet jer, skal I sige: Vi er kun unyttige tjenere; vi har ikke gjort andet end, hvad vi var skyldige at gøre.«

Hermed kommer vi ind på, hvad en kristen ifølge Guds ord kan rose sig af. Det er i sandhed ikke småting! Vi kan rose os af (nuværende dansk oversættelse: prise os lykkelige over) håbet om herlighed hos Gud ([Rom. 5,2](#)). Vi kan rose os af vore trængsler, fordi trængslerne er medvirkende til at give os erfaringer med hensyn til Guds løfter (Rom. 5,3-5). Som ovenfor nævnt kan vi rose os af vor magtesløshed, for da bliver Jesus selv vor styrke. Vi kan rose os af Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ved hvem vi nu har fået forligelsen (Rom. 5,11). Vi får lov at rose os i Herren selv (1. Kor. 1,31). Det samme siges i [Jer. 9,24](#). Og til slut kan nævnes fra 1. [Krøn. 16,10](#): *»Ros jer af hans*

hellige navn!«

En kristen har i sandhed det, han kan rose sig af. Men det var ikke noget af dette, de halvfjerds roste sig af, da de kom glade tilbage til Jesus. Som allerede nævnt er det heller ikke det, vi nutidskristne først og fremmest roser os af. Derfor tager Jesus os ind i sin sjælesorg. »*Da sagde han til dem: Jeg så Satan falde ned fra Himmelen som et lyn. Se, jeg har givet jer myndighed til at træde på slanger og skorpioner og over hele fjendens magt, og han skal slet ikke kunne gøre jer nogen skade. Dog glæd jer ikke over, at ånderne er jer lydige; men glæd jer over, at jeres navne er indskrevet i Himlene*« (v. 18-20).

Jesu sjælesorg over for disciplene kan sammenfattes i tre kendsgerninger:

For det første taler Jesus om noget, han har set (oplevet).

For det andet om noget, han har givet sine troende.

For det tredje giver han dem en mild advarsel, som han knytter en kraftig opfordring til.

Først fortæller Jesus om en oplevelse: Jeg så Satan falde ned fra Himmelen som et lyn. Når skete det? For at kunne svare på det, må vi se nærmere på, hvad sprogbrugen betyder.

»Himmelen« betyder ikke her Guds bolig, men det at have en ophøjet magtstilling over menneskeheden. Egentlig tilkommer denne ophøjede magtstilling alene Gud. Men ved at føre mennesker i fald fik Satan den magt over mennesket, som Gud skulle have haft. Guds ord kalder Satan for »*denne verdens Gud*« ([2. Kor. 4,4](#)). Jesus kalder ham »*denne verdens fyrste*« ([Joh. 12,31](#)).

Jesus bruger i denne forbindelse et billede: Satan er den Stærke, som fuldt rustet vogter sin gård.

Det er udtryk for hans magt over menneskeheden. Men når en, der er stærkere end han, angriber og overvinder ham, så tager han den Stærkes fulde rustning, som han havde sat sin lid til, og da bliver de fri, de, som før var under den Stærkes magt. (Se Luk. 11,21-22).

Nu siger Jesus altså, at han har oplevet, hvorledes Satan mistede denne sin ophøjede magt stilling i menneskeheden »som et lyn«, d.v.s. i et øjeblik. Det skete i ørkenen, da Jesus blev fristet af Djævelen. Herom læser vi i [Matt. 4,1-11](#):

»*Derefter blev Jesus af Ånden ført op i ørkenen for at fristes af Djævelen. Og da han havde fastet fyrretyve dage og fyrretyve nætter, led han til sidst sult. Så kom Fristeren til ham og sagde: »Hvis du er Guds Søn, så sig, at stenene der skal blive til brød.« Men han svarede og sagde: »Der står skrevet: Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, som udgår af Guds mund.« Derefter tager Djævelen ham med sig til den hellige stad og stiller ham på helligdommens tinde og siger til ham: »Hvis du er Guds Søn, så styr dig ned; thi der står skrevet: Han skal give sine engle befaling om dig, og de skal bære dig på hænder, for at du ikke skal støde din fod på nogen sten.« Jesus sagde til ham: »Der står også skrevet: Du må ikke friste Herren din Gud.« Atter tager Djævelen ham med sig op på et meget højt bjerg og viser ham alle verdens riger og deres herlighed, og han siger til ham: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig.« Da siger Jesus til ham: »Vig bort, Satan! thi der står skrevet: Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.« Da forlader Djævelen ham, og se, engle kom til ham og tjente ham.«*

Inden Jesus kunne skride til den offentlige del af sin Messias-gerning, var der to instanser, han måtte passere: dåben (Matt. 3,13-17) og fristelsen.

I dåben står Jesus frem som ansvarlig for alle menneskers synd. Han, den syndfri, blev af Gud tilregnet alt det, vi har syndet. »*Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle*« ([Esaj. 53,6](#)). »*Den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham*« ([2. Kor. 5,21](#)). I dåben tager Jesus altså konsekvensen af dette og gør klart, at alt, hvad mennesker har forbrudt, har han taget på sig.

Umiddelbart efter dette bliver han stillet på den samme prøve, som Adam og Eva blev stillet på i Paradiset. Det er for at stilles på denne prøve, han af Guds Ånd bliver ført op i ørkenen. For at blive vor frelser måtte han fristes i alle ting ligesom vi (Hebr. 4,15). Det er som hele menneskeheden repræsenteret af stedfortræder, Jesus møder Djævelen i ørkenen.

Det er en tvekamp, der udkæmpes. På den ene side Satan, på den anden side menneskeheden,

repræsenteret ved Jesus.

I denne tvekamp sejrer Jesus. Han gør det, Adam og Eva skulle have gjort i Paradiset, men ikke gjorde. Han gjorde det, du og jeg skulle have gjort, men ikke gør. For første gang er det et menneske, der - som menneske - sejrer over Djævelen. Det er grunden til, at Jesus ikke bruger sin guddomsagt i ørkenen. Havde han gjort det, ville han overhovedet ikke have kunnet blive fristet. Men han står der altså i vort sted og vinder vor sejr.

Denne enkle beretning om Jesu fristelse er det mægtigste evangelium. Den fortæller faktisk, hvordan Jesus tilføjede Djævelen det afgørende nederlag. Han er den stærkere, som overvinder den Stærke og røver den magt fra ham, han har over menneskene. Men dermed var krigen mellem Jesus og sjælefynden endnu ikke slut. Jesus forfølger sin sejr fra stund til stund, fra dag til dag, indtil han fuldbyrder den på Golgata kors, hvor han afvæbnede magterne og myndighederne og stillede dem åbenlyst til skue (fremstillede dem som slagne), idet han viste sig som sejrherre over dem på korset ([Kol. 2,15](#)).

Således kunne Jesus, endnu før alt var fuldbragt på Golgata, sige: Jeg så Satan falde ned fra Himlen - miste sin ophøjede magt stilling over menneskeheden til mig - i et eneste øjeblik.

Når gudfrygtige mennesker i gammeltestamentlig tid sejrede over Djævelen, var det i troen på ham, som skulle komme. De havde ikke denne sejr i sig selv. På samme måde er det med os, som lever i nytestamentlig tid. Vi sejrer ved troen på ham, som er kommet. Heller ikke vi har sejren ud fra os selv. Jesus derimod havde denne sejr ud fra sig selv. Det er ham, som har herredømmet. Derfor hedder det i Guds ord, at magten tilhører ham. Og vi formaner i Ef. 6 til fremfor alt at hente kraft fra Herren og hans vældige styrke ([Ef. 6,10 flg.](#)).

Vi sejrer altså ved at tage vor tilflugt til Jesu sejr. Det skal de halvfjerds vide. Det skal til alle tider alle Herrens tjenere vide! Ingen af os sejrer ved, at Gud giver os kraft. Vi sejrer ved, at Jesus er vor styrke. Vi bliver stærke ved at være afhængige af ham. Da bor han selv i vort hjerte, og det er det, der gør os stærke.

Se [Ef. 3,16-17](#): » - at I med kraft må styrkes ved hans Ånd i det indre menneske, at (efter grundteksten egentlig: det vil sige, at) Kristus må bo ved troen i jeres hjerter.«

Mange bekendende kristne og mange Herrens tjenere regner ikke med dette, som de skulle og burde. De regner med Guds kraft i stedet for med Jesus. Hos profeten Esajas står der: »Ny kraft får de, der bier på Herren« ([40,31](#)). Dette læser de, som om der havde stået: »Ny kraft får de, der bier på Herrens kraft.« Men sådan står der ikke! Det er de, som bier på Herren, der får ny kraft.

Det første, Jesus havde at sige til de halvfjerds og har at sige til alle sine tjenere i dag, er altså, at det er ham, der har taget herredømmet over menneskeheden fra Djævelen. Dermed er vi inde på det andet, Jesus havde at sige til de halvfjerds og har at sige til alle sine tjenere i dag. »Se, jeg har givet jer myndighed til at træde på slanger og skorpioner og over hele fjendens magt, og han skal slet ikke kunne gøre jer nogen skade.« Slanger, skorpioner og hele fjendens magt betyder ondskabens åndehær. »Den kamp, vi skal kæmpe, er ikke mod kød og blod, men mod magterne og myndighederne, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet« (Ef. 6,12).

Når Guds ord så stærkt betoner, at det ikke er mod kød og blod, vi skal kæmpe, kommer det af, at det er gennem kød og blod, gennem mennesker, kampen møder os. Det kunne få os til at tro, at det er mennesker, den gælder.

Det er farligt at undervurdere sin modstander. Det fører som regel til, at man overvurderer sig selv og sin evne til at kunne stå sig imod ham. Denne fare var de halvfjerds udsat for derved, at de betoner ordet os: »Herre! også de onde ånder er os lydige i dit navn.« Ganske vist har de Jesu navn med, men uden at det får den betoning, det tilkommer.

Dette vil Jesus have dem bort fra. Se, siger han. Han vil vende deres sind og tanker til det, de har fået fra ham. Den magt, de har oplevet, kommer fra ham alene. For Jesu navn må Satan og ondskabens åndehær nødvendigvis vige. De er jo allerede besejret af Jesus.

Den fare, som ligger i at betone os, er desværre typisk for det kristelige arbejde i dag. Der tales altid om, hvad vi skal gøre, vore oplæg, vore planer, vor indsats. Alt bliver opfattet som udfordringer til os. Dette er hovedårsagen til de kristnes afmagt og mangel på kraft. Det er selve hovedårsagen til, at der sker så lidt af Guds gerning iblandt os. Man regner kun med kød og blod som modstandere og undervurderer sin fjende.

Enhver modstand mod Gud og hans rige er ikke en udfordring til os, men til Jesus. Jesus har taget udfordringen op og har sejret. Så giver han os det som gave fra sig selv, som vi behøver for at sejre. Vi får det i hans eget navn med alt, hvad der i virkeligheden ligger i dette navn. Men skal dette navn beholde sin kraft, må vi ikke undervurdere vor modstander og overvurdere vor indsats. Jesus knytter et løfte til det at bruge den magt, han har givet os: »Han - fjenden - skal slet ikke kunne gøre jer nogen skade.«

Satan med al ondskabens åndehær er på en særlig måde ude efter dem, som på rette vis gør brug af det, Jesus har givet os i sit navn. De er i stor fare. Som nævnt kommer modstanden mod dem gennem kød og blod, gennem mennesker. De bliver udsat for forfølgelser ([Matt. 5,10](#)), løgn og bagtalelse (Matt. 5,11-12), deres ord bliver ofte forvrænget og misbrugt ([Sl. 56,6](#)), ja, det hænder, det endda går på livet løs. Da er det godt at klynge sig til Jesu løfte: Intet skal skade jer! Og han, som har givet løftet, er trofast.

»Du skjuler dem i dit åsyns skjul for menneskers stimmel; du gemmer dem i en hytte for tungers kiv« ([Sl. 31,21](#)).

Det gælder altså om at bruge det, Jesus har givet os, i kampen mod det onde og for sjælenes frelse. Da skal den lykkes.

Vi kommer hermed til det tredje, Jesus gav de halvfjerds i sin sjælesorg - og giver os i dag:

»Dog glæd jer ikke over, at ånderne er jer lydige; men glæd jer over, at jeres navne er indskrevet i Himlene« (v. 20).

Her kommer, som tidligere nævnt, først en mild advarsel. Herrens tjenere må ikke glæde sig over, at ånderne er dem lydige. Også her betoner grundteksten ordet jer.

Advarslen gælder ikke glæden over, at Herrens gerning lykkes. Den glæde er både sand og naturlig for en kristen. Den gælder derimod, at det er os, gerningen lykkes for. Det er, når vi kommer ind i billedet, faren er der. Grunden hertil har vi allerede talt om ovenfor. Denne advarsel burde få os til at tale lidt mindre højroset om vore kirkesamfund, vore kristelige organisationer og vort kristelige arbejde!

Til denne advarsel knytter Jesus en stærk opfordring til at glæde os over det, vi som kristne virkelig har grund til at glæde os over: At vore navne er indskrevet i Himlene. Enhver, som tror på Jesus, har sit navn indskrevet i livets, det slagtede Lams bog. Det betyder, at han får adgang til det fuldkomne Guds rige. Ingen andre kommer ind der end dem, som har deres navne i denne bog:

»Intet urent skal nogen sinde komme ind i den (staden - det nye Jerusalem), ej heller nogen, som øver vederstyggelighed og løgn; kun de, der står skrevet i Lammets bog, som er livets bog« ([Ab. 21,27](#)).

Glæden over, at vore navne står skrevet der, grunder sig ikke på os eller på, at Gud har brugt os.

Den grunder sig ene og alene på Jesu blod, på hans soning for vore synder og den retfærdighed, han har skænket og givet os i sig selv.

Det er Lammets blod, vi skal prise i Himmelen. Det er den nye sangs tema. Det er ved sin egen retfærdighed, Gud frelser os. Ikke den, »der fås gennem loven, men med den, der fås ved tro på Kristus, retfærdigheden fra Gud grundet på troen« ([Fil. 3,9](#)).

Den nye sang lærer vi, mens vi er her i verden. Vi må begynde at synge den her, ellers kommer vi aldrig til at synge den i Himmelen. Denne nye sang får netop sit udtryk i, at vi glæder os over, at vore navne er indskrevet i Himlene! Den gør vort sind himmelvendt og gør os stærke i striden for Herren.